

แนวทางการจัดตั้งคลินิก Long COVID

1. การให้บริการ

- บริการ ดูแลผู้ป่วย COVID-19 ที่พ้นระยะเฉียบพลันและยังคงมีอาการผิดปกติในระบบต่างๆ ของร่างกาย ครอบคลุมการให้คำปรึกษา การตรวจประเมิน การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการหรือตรวจพิเศษ การวินิจฉัย การดูแลรักษา ติดตามอาการ และการส่งต่อแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (กรณีจำเป็น)
- รูปแบบ บริการผู้ป่วยนอก (นัดหมายการรับบริการ/ ให้บริการผ่านระบบการแพทย์ทางไกลหรือโทรเวช) ทั้งคลินิก Long COVID และ/หรือ คลินิกเสมือนจริง (Virtual clinic)
- สถานที่ จัดตั้งในสถานพยาบาลทุกระดับ โดยเฉพาะระดับปฐมภูมิเพื่อให้ผู้ป่วยเข้าถึงบริการได้สะดวก
- วันเวลา ในเวลาราชการ (อาจดำเนินการเฉพาะวันโดยเน้นระบบการนัดหมายล่วงหน้า)

2. บุคลากรที่ให้บริการ

บุคลากรที่ปฏิบัติงานในคลินิก Long COVID สามารถปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติที่กรมการแพทย์เสนอ

- 1) คลินิก Long COVID ระดับปฐมภูมิ ได้แก่ แพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป/แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว พยาบาลวิชาชีพ นักวิชาการสาธารณสุข หรือนักวิชาชีพอื่นๆ เช่น นักกายภาพบำบัด เป็นต้น
- 2) คลินิก Long COVID ระดับทุติยภูมิ ได้แก่ แพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป/แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว อายุรแพทย์ แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู พยาบาลวิชาชีพ นักวิชาการสาธารณสุข นักวิชาชีพอื่นๆ เช่น นักกายภาพบำบัด นักโภชนบำบัด เป็นต้น
- 3) คลินิก Long COVID ระดับตติยภูมิ ได้แก่ แพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป/แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว อายุรแพทย์ แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู และแพทย์เฉพาะทางสาขาต่างๆ เพื่อรับปรึกษา เช่น จิตแพทย์ อายุรแพทย์ระบบทางเดินหายใจ อายุรแพทย์ระบบประสาท เป็นต้น พยาบาลวิชาชีพ นักวิชาการสาธารณสุข นักวิชาชีพอื่นๆ เช่น นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักโภชนบำบัด เป็นต้น

หมายเหตุ : ควรมีระบบการสื่อสารและการเชื่อมโยงข้อมูลผู้ป่วยกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการของผู้ป่วย

3. ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

- สามารถเชื่อมโยงกับระบบข้อมูลผู้ป่วยของสถานพยาบาลหลัก และฐานข้อมูลตามสิทธิการรักษาพยาบาล มีฐานข้อมูลที่จำเป็นและส่งต่อข้อมูลได้กรณีต้องส่งตัวเพื่อรับการรักษา

เพิ่มเติม หรือส่งประมวลผลข้อมูลการวินิจฉัย การดูแลรักษาไปยังฐานข้อมูลกลางของกระทรวง
สาธารณสุข

- สามารถดำเนินการให้บริการผ่านระบบการแพทย์ทางไกล หรือโทรเวชได้
- ช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้ป่วยกับบุคลากรประจำคลินิก Long COVID
- มีระบบการป้องกันความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน

4. การเข้าถึงระบบ/ผลิตภัณฑ์/บริการ

- จัดระบบให้คำแนะนำผู้ป่วย COVID-19 ก่อนจำหน่ายในทุกรูปแบบการรักษาพยาบาลให้สามารถเข้าถึงช่องทางการให้ความรู้เรื่อง Long COVID
- จัดระบบการนัดหมายผู้ป่วย COVID-19 เพื่อติดตามอาการ

5. ระบบการเงินการคลัง

- สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลตามสิทธิของผู้ป่วยได้
- งบดำเนินการคลินิก Long COVID ทั้งรูปแบบคลินิกผู้ป่วยนอกปกติ และคลินิกเสมือนจริง (Virtual clinic)

6. ภาวะผู้นำการอภิบาล

มีการมอบนโยบายการปฏิบัติ ระบบการสนับสนุน กำกับ ติดตามและประเมินผลอย่างมี
ประสิทธิภาพ

.....

แหล่งอ้างอิง

- 1) แนวปฏิบัติการดูแลรักษาผู้ป่วยโควิด-19 หลังรักษาหาย (Post COVID syndrome) หรือภาวะ Long COVID สำหรับแพทย์และบุคลากรสาธารณสุข

https://covid19.dms.go.th/Content/Select_Landding_page?contentId=157

- 2) แบบประเมินภาวะ Long COVID ในผู้ที่เคยป่วยเป็นโควิด-19

<https://longcovidcheckin.dms.go.th/longcovid/index.php>

- 3) สื่อประชาสัมพันธ์ ภาวะ Long COVID

<https://drive.google.com/drive/folders/1frHwnwOyzUm1Gn6qra2xogZxd6qSw-Vv>

- 4) แนวทางการสนทนาสร้างแรงจูงใจ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมสุขภาพ

<https://dmh-elibrary.org/items/show/1366> (เอกสาร)

<https://drive.google.com/drive/folders/1G1e7-io9UobEqYFH3LnOSBwgvVGSK5> (วิดีโอ)